

elte | ppk

**Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar**

A zöldfelületek hatása az egészségre

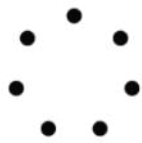
Prof. Dr. Dúll Andrea
tanszékvezető egyetemi tanár
Pszichológiai Intézet

**Gazdálkodjunk okosan zöldfelületeinkkel! –
NAK konferencia**

Green City – a tervezés, a kivitelezés és a fenntartás lehetőségei

2019. április 05.

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar

növények és környezetpszichológia

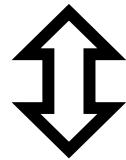
élőlények (állatok, növények) szerepe környezetpszichológiai szempontból

- természeti (és épített) környezet
- kertek
- növények: szín, illat, forma – ambiens ingerek
- evolúciós hatások: fa-preferenciák
- növényterápiák hatásmechanizmusai
- állat- és növénykertek

**„a középkorban a városból kimerészkedő utazó
elmondatta parókiája plébánosával a haldoklók imáját...”**

város évszázadokon át: ZÁRT→VÉDETTség jelképe

vidék/TERMÉSZET FÉLELMETES

„a középkorban az erdő félni tanította az embereket”

**az „országúti rablók” csak a XVII. sz. folyamán költöztek a
városokba**

**„a városi ember úgy szereti a természetet, mint az
ínyenc az állatokat...”**

**„minden jó a természetben: a szélvihar ősszel megrázza a fákat
és azokat egymáshoz ütve, letöri a halott ágakat”
(Diderot)**

**„A természet kényelmetlen. A fű kemény, nedves, tele van
szörnyű, fekete rovarokkal. Ha a természet kényelmes volna, az
emberiség sohasem találta volna fel az építészetet”
(Oscar Wilde)**

**„EMBERTELEN VÁROS”
ELLENMÍTOSZA:
„BARÁTSÁGOS TERMÉSZET”**

a természeti/épített helyek vizuális ingerjellemzői

TERMÉSZET

optimális, közepes
ingerkomplexitás és
-változatosság

ÉPÍTETT

magas komplexitás,
alacsony változatosság

ezért:

természeti helyek preferenciája
(emlékezés, figyelem, stressz csökkentése, gyógyulás,
esztétikai élmény, társas kapcsolatok)

városi kert/park

kérdés: hogyan hat a zöldterület a városi tereken?

- magas- és alacsony építésű lakóépületek
- zöldebb közterület -> több egyén, több interakció

(Coley et al., 1997)

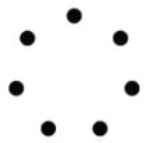
- alacsony-építésű lakóépületek
- zöldebb környéken lakók nem számoltak be több interakcióról, mint a kopárabb közterületen lakók

(Brunson, 1999)

Van-e kapcsolat egy közterület növényzetének mennyisége és a

- terület használata,
- az ott társas tevékenységet végző egyének száma,
- a területen zajló társas / nem-társas tevékenység aránya között?

(Sullivan, Kuo, DePooter, 2004)

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar

I. légi + hagyományos felvételek a közterületekről (júniusban)

ii. ezek megítéltetése kertészmérnök hallgatókkal

0: egyáltalán nem zöld

1: kissé zöld

2: zöld

3: inkább/ meglehetősen zöld

4: teljesen zöld

összességében: kopár (32) vagy zöld (27)

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar

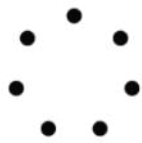
eredmények - Coley-t igazolják

- átlag 90%- al többen a zöld területen a kopárhoz képest
- átlag 83%- al több társas tevékenység a zöld közterületen a kopárhoz képest
- nők: zöld köztereken arányosan több társas tevékenység a kopár utcákhoz képest

?:

- több fa -> szociábilisabb szomszédok vs. szociábilisabb szomszédok -> több fa?

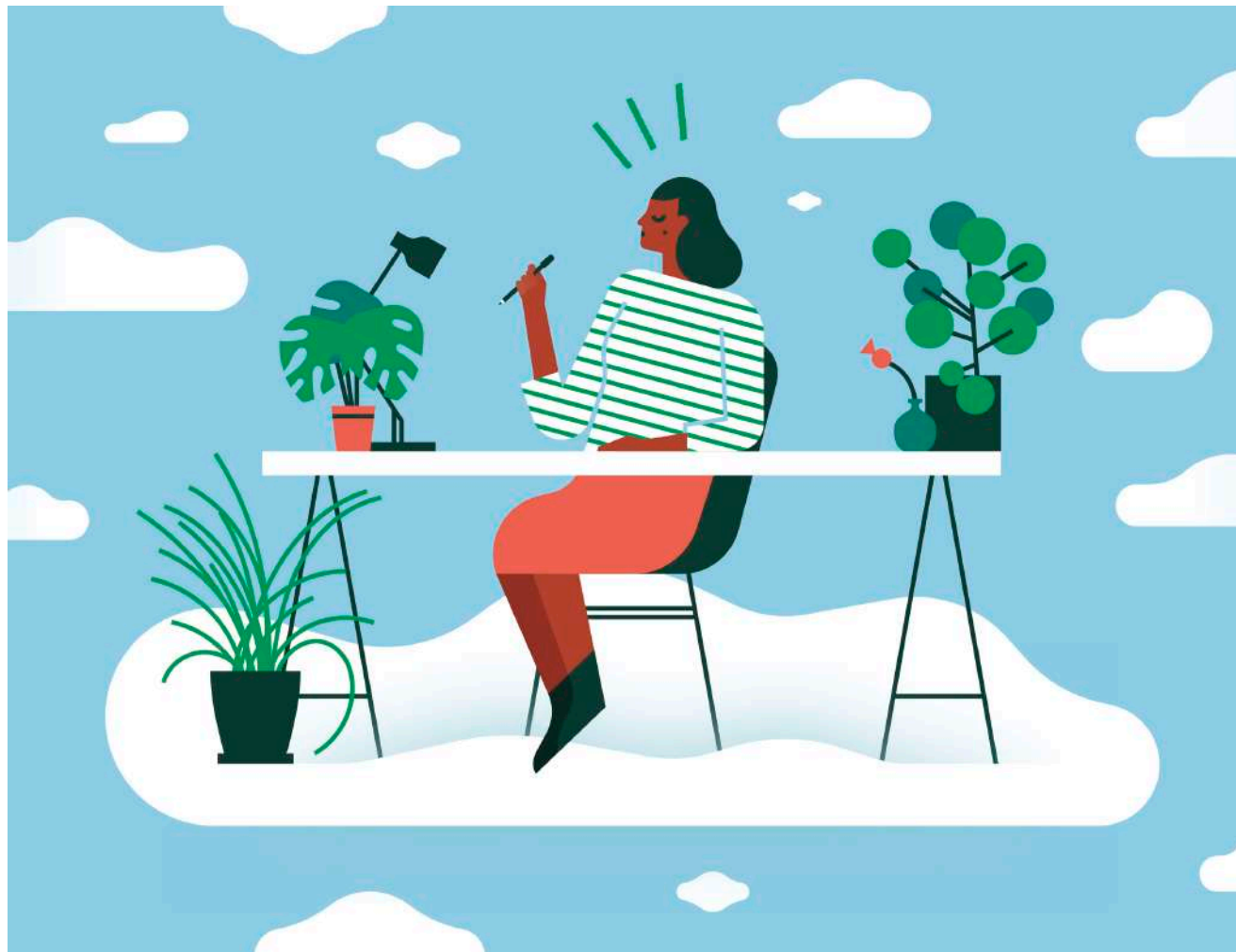

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar

a természet pszichológiai hatásmechanizmusa

Figyelem Helyreállítás Elmélet

(ART, Kaplan, Kaplan, 1989)

az ember számára fontos dolgok – vadállatok, barlang, vér –
evolúciósan, veleszületetten *figyelemfelkeltők* voltak/ma is
azok

∅ irányított figyelem: környezeti éberség / vigilancia

irányított figyelemből eredő fáradtság: új fejlemény

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar

városi parkok lehetőséget teremtenek

- restauráció
- magánszféra szabályozás
  - egyedüllét
  - intimitás
  - anonimitás
  - információszabályozás
- autonómia
- érzelmi visszahúzódás
- önértékelés
- védett kommunikáció: megosztás vs. távolságtartás

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!